

N/A
Daniel Nilsson
Tfn: 063-14 75 71
E-post: daniel.l.nilsson@regionjh.se

2022-11-07

HSN/658/2022

Uppföljning av hälso- och sjukvårdsnämndens internkontrollplan november 2022

Enligt kommunallagen 6 kap 6§ ska hälso- och sjukvårdsnämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnden ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt reglemente för intern kontroll och styrning för Region Jämtland Härjedalen ska styrelsen och nämnderna årligen besluta om en internkontrollplan samt följa upp densamma två gånger per år.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har fastställt internkontrollplan för 2022 vid sitt sammanträde den 16 mars 2022, §37.

En första uppföljning av internkontrollplanen redovisades vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde i maj 2022.

Aktiviteterna har kommit olika långt, några fanns redan planerade sedan tidigare och har kunnat fortgå, framför allt de delar som handlar om bemanning och rekrytering.

Bristande klagomålshantering

Åtgärder i form av utbildning av chefer och översyn av regelverk.

Status

Sedan mars är regionen ansluten till e-tjänst via 1177. De som är anslutna är de verksamheter som sedan tidigare haft annan e-tjänst, dvs några verksamheter är ännu inte anslutna t ex akutmottagningen och sjukreseservice. Anslutningen har inneburit en kraftig ökning av antal inkomna klagomålsärenden både till patientnämnden och anslutna verksamheter. Processen för klagomålshantering är under översyn, översynen inkluderar samtliga systemstöd för klagomålsflödet.

Ett arbete är genomfört med att säkerställa att verksamheterna har koll på inflödet och svara. Ansvariga är utsedda och rutiner finns för att hålla ordning på ärendena.

Det återstår fortfarande arbete med att göra en genomgång av riktlinjen samt genomförande av utbildningsinsatser. Planeringen är att cheferna ska få utbildning som innefattar både avvikelshantering och klagomålshantering.

Svårigheter att bemanna verksamheten

Åtgärderna i planen innebär att se över avtal, arbeta systematiskt med arbetsmiljö, följa upp sjukfrånvaro, utöka utbildningsplatser, arbeta med verksamhetsutveckling och förändrade arbetssätt. Rekrytera fast personal. Komplettera med hyrpersonal.

Status

Under våren 2022 har beslut tagits om att följa upp och utvärdera arbetstidsavtalet. Det systematiska arbetet med arbetsmiljön sker enligt plan och ytterligare insatser kan bli aktuella under hösten. Sjukfrånvaron följs upp månadsvis i samtliga verksamheter. Samverkan sker med Mittuniversitetet angående utbildningar och utbildningsplatser med en planering om att utöka antalet platser på sjuksköterskeutbildningen med ytterligare 10 platser. Verksamhetsutveckling och förändrade arbetssätt är högt prioriterat och ett exempel på införande är uppstarten av den nya kirurgiska akutvårdsavdelningen. Ytterligare insatser planeras. Rekrytering pågår men det finns fortfarande ett stort problem med vakanta tjänster och få sökande till tjänsterna. Särskilda avtal för garantibemanning har tecknats med leverantörer för att säkra upp att bemanning finns på kirurgen och ortopedan.

KAVA är fortsatt i princip i fas med bemanning både på SSK och USK. Återinfört ledningssköterska på KAVA. Det finns även fler anställda SSK på det elektiva flödet dock kvarstår många vakanser samt att det är många helt nya SSK anställda som behöver längre inskolning. Fokus på utbildning och god omvårdnad. Många nya USK på ortopedan fokus på bra introduktion hela våren, tyvärr så saknas ändå ca 600% USK tjänstetrymme på grund av sjukskrivning och några som slutat. Arbetsgrupp är tillsatt för att arbeta med bra och tillräckligt många VFU platser när antalet platser på utbildningen till sjuksköterska ökar. Ökningen förväntas resultera i behov av ökat antal VFU platser hösten 2023.

Förlängning av garantibemanningen på kirurgen och ortopedan under våren, bemanningen har möjliggjort att chefer och medarbetare kan fokusera på lite annat än kortsiktig bemanning.

Två sjuksköterskor är färdiga med sin specialistutbildning inom ögon samt två personer till som går utbildningen och blir klara om ett år. Med två nya specialistsjuksköterskor har två flöden ställts om till SSK från läkare

Flera SSK samt en audionom som får studielön sista terminen/året på sin grundutbildning och har skrivit på jobb när de är klara

Sju undersköterskor, två sjuksköterskor och fyra medicinska sekreterare är anställda i personalpoolen och täcker vakanser

En satsning på grundlönen är genomförd för vårdförbundets avtalsområde med inriktning att lyfta lönenivåerna till riksmedianen. Utvärdering av utfall kommer att ske.

Arbete pågår med att utvärdera pågående arbetstidsavtal. Strategiskt arbete med rekrytering och nytänkande för att kunna bemanna i verksamheten sker via ledningsgrupper, rekryteringsfilmer och medarbetarerekryteringar.

Akutmottagningen har påbörjat arbete med teambaserade arbetssätt, vilket är både effektivt för patienterna och uppskattat av medarbetare som då får ökad tillgång till varandras kompetenser.

Implementering av ett nytt arbetssätt för medarbetare inom både medicin och nära vård sker via upp skalning av egenmonitorering av personer med kroniska sjukdomar.

Ytterligare upphandling sker på medicinkliniken för garantibemanning i syfte att kunna bemanna 24/7 verksamheten.

Sammanfattningsvis pågår mycket arbete som ska bidra till att hela hälso- och sjukvården ska kunna vara en bra arbetsgivare och kunna bemanna verksamheten

Vårdgarantin kan inte hållas

Åtgärderna i planen innebär att se över avtal, arbeta systematiskt med arbetsmiljö, följa upp sjukfrånvaro, utöka utbildningsplatser, arbeta med verksamhetsutveckling och förändrade arbetssätt. Rekrytera fast personal. Komplettera med hyrpersonal.

Status

Under våren har beslut tagits om att följa upp och utvärdera arbetstidsavtalet. Det systematiska arbetet med arbetsmiljön sker enligt plan och ytterligare insatser kan bli aktuella under hösten. Sjukfrånvaron följs upp månadsvis i samtliga verksamheter. Samverkan sker med Mittuniversitetet angående utbildningar och utbildningsplatser med en planering om att utöka antalet platser på sjuksköterskeutbildningen med ytterligare 10 platser. Verksamhetsutveckling och förändrade arbetssätt är högt prioriterat och ett exempel på införande är uppstarten av den nya kirurgiska akutvårdsavdelningen. Ytterligare insatser planeras. Rekrytering pågår men det finns fortfarande ett stort problem med vakanta tjänster och få sökande till tjänsterna. Särskilda avtal för garantibemanning har tecknats med leverantörer för att säkra upp att bemanning finns på kirurgen och ortopedien.

Det finns en treårsplan för att komma i balans med inflödet till verksamheterna inom division kirurgi där första året går mot sitt slut. Utfallet för kirurgi och ortopedi följer planen väl men avvikelser finns fortsatt inom ögon och öron.

Avsaknad av systematiskt förbättringsarbete på enhetsnivå

Åtgärderna innebär att planera in tid för att arbeta med verksamhetsutveckling och förbättringar i schemat. Rekrytera fast personal för att möjliggöra arbete med utveckling och förbättring. Följa upp avvikelser och planera in åtgärder i förbättringsarbetet

Status

Det sker delvis systematiskt förbättringsarbete på enhetsnivå. Svårigheter finns kopplat till bemanningsbrist då det är få som kan delta i ett systematiskt förbättringsarbete med hög andel hyrpersonal på enheten. De enheter som är bemannade med egen personal i högre utsträckning arbetar med förbättringar och kvalitetsutveckling. Det är tyvärr även stora svårigheter med att ta fram data som kan

stödja de medarbetarstyrda förbättringsarbetena. Många enheter gör dock ganska stora insatser för att få ut data. Exempel på patientflöde som lyckats bra är det urologiska patientflödet som med flera angreppssätt förkortar köer.

Inom psykiatrien pågår ett systematiskt förbättringsarbete med att kvalitetssäkra vårdflöden i syfte att förbättra tillgängligheten för patienterna.

Hälsocentralerna arbetar med att implementera god och nära vård och öka tillgängligheten.

Risk för produktionsbortfall vid driftstörning/driftstopp på teknisk utrustning

Planering ska finnas för att hantera utbyten av utrustning i rätt tid och hälso- och sjukvården ska arbeta för att kunna hantera olika störningar.

Status

Arbetet sker men prioriteringar i investeringsplanen innebär att alla utbyten inte kan genomföras utan behöver flyttas fram på grund av resursbrist. Den långa framförhållningen i planeringen innebär att den prioritering som görs vid budgettillfället inte alltid är den samma när investeringarna ska genomföras. Omprioriteringar görs utifrån vilket objekt som är i sämst skick vid tillfälle för utbytet samt utifrån den ständiga utvecklingen av medicintekniska produkter, upphandling och prisläge samt utveckling av behandlingsriktlinjer. En särskild pott finns för att hantera haverier som inte finns i planen för utbyte.

Risk för tidsbrist vid handledning av studenter/elever som gör verksamhetsförlagd utbildning i regionen

Verksamheten arbetar med att rekrytera och bibehålla personal som kan handleda samt prioriterar handledningen högt.

Status

Risken är väl känd och arbete sker i en tillsatt arbetsgrupp med representanter från FoUU och hälso- och sjukvården som arbetar strategiskt med dessa frågor. Arbete pågår även med att både effektivisera handledningen, nyttja fler verksamheter vid VFU samt att rekrytera fast personal som kan handleda.

Svårigheter att leverera mätvärden i uppföljning av verksamhet (problem med utdata)

Verksamheten gör rimlighetsbedömningar av utdata och kompletterar med manuellt arbete.

Status

Arbetet med att utveckla rapporter i det nya beslutsstödet pågår men resurserna är begränsade och detta arbete kommer att pågå under en längre tid. För närvarande finns en oro kring svårigheterna att få ut data vilket påverkar möjligheterna att följa upp, planera och utveckla verksamheterna. Det har även påverkat våra möjligheter att lämna uppgifter till IVO som efterfrågats vid deras inspektion av sjukhuset.

Medverkan till utsläpp av växthusgaser med negativ inverkan på klimatet

Målstyrning för att alla verksamheter ska hitta sina bidrag för att minska klimatpåverkande utsläpp samt riktade insatser där så är möjligt. Styrning via regler och rutiner. Viktigt med krav i upphandlingar och inköp så långt möjligt. Kunskap och medvetenhet om risker, problematik och möjliga åtgärder viktigt.

Status

Förberedelser pågår att installera destruktionsanläggning för lustgas kopplat till förlossningen och Centraloperation är först i Sverige att samla in och återvinna två andra klimatpåverkande anestesigaser och startade med två utrustningar i mars och kommer att förse resterande utrustningar med samma system framöver. När det gäller resor och transporter har inledningen av 2022 varit fortsatt påverkat av pandemin och relativt få längre resor har gjorts, varför utsläppen för resor hittills också är låga.

Det finns en ökande medvetenhet i verksamheten och frågan beaktas vid arbete med upphandlingar och inköp.

Dålig hushållning med naturresurser

Målstyrning för att alla verksamheter ska hitta sina bidrag för att minska klimatpåverkande utsläpp samt riktade insatser där så är möjligt. Styrning via regler och rutiner. Viktigt med krav i upphandlingar och inköp så långt möjligt. Kunskap och medvetenhet om risker, problematik och möjliga åtgärder viktigt.

Status

Under pandemin har det skett en ökad användning av vissa typer av engångsmaterial, skyddsutrustning och desinfektionsmedel, vilket har varit av nödvändighet. När verksamheterna återgår till mer "normalläge" är möjligheterna större att arbeta med frågorna om att identifiera eventuella slöserier, se över om engångsmaterial kan ersättas med flergångs eller annan metod etc.

Det finns en ökande medvetenhet i verksamheten och frågan beaktas vid arbete med upphandlingar och inköp.

Miljö- och hälsorisker med förekomst och hantering av skadliga ämnen

Målstyrning för att alla verksamheter ska hitta sina bidrag för att minska klimatpåverkande utsläpp samt riktade insatser där så är möjligt. Styrning via regler och rutiner. Viktigt med krav i upphandlingar och inköp så långt möjligt. Kunskap och medvetenhet om risker, problematik och möjliga åtgärder viktigt. För specifikt kemiska produkter viktigt med riskbedömningar. Minimering av risk för utsläpp i miljön.

En punktinsats pågår med riskbedömningar av kemiska produkter via upphandlad konsult och av de verksamheter som fått frågeunderlag utskickade i samband med det arbetet i början av året, har de flesta lämnat in underlagen.

Det finns en ökande medvetenhet i verksamheten och frågan beaktas vid arbete med upphandlingar och inköp.